

Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет
Факультет агротехнологій та природокористування
Кафедра екології та ботаніки

Робоча програма (силабус) освітнього компонента

ОК 8. Загальне землезнавство

(обов'язковий)

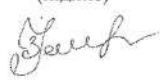
Реалізується в межах освітньої програми: «Туризм»

(назва)

за спеціальністю: 242«ТУРИЗМ»

(шифр, назва)

на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти

Розробники: В. Г. Скляр, д.б.н., професор кафедри екології та ботаніки,
(підпис) (прізвище, ініціали) (вчений ступінь та звання, посада)
 І. В. Зубцова, к.б.н., доцент кафедри екології та ботаніки,
(підпис) (прізвище, ініціали) (вчений ступінь та звання, посада)

Розглянуто, схвалено та затверджено на засіданні кафедри <u>Екології та ботаніки</u>	протокол № 14 від 30 травня 2022 р.
	Завідувач кафедри <u></u> В.Г. Скляр (підпис) (прізвище, ініціали)

Погоджено:

Гарант освітньої програми О. В. Коваленко
(підпис) (ПІБ)

Декан факультету, де реалізується освітня програма І. М. Коваленко
(підпис) (ПІБ)

Рецензія на робочу програму (додається) надана: _____

(ПІБ)

Г.О. Клименко

(ПІБ)

Методист відділу якості освіти,
ліцензування та акредитації

(підпис)

(ПІБ)

Зареєстровано в електронній базі: дата: 06.07. 2022 р.

Інформація про перегляд робочої програми (силабусу):

Навчальний рік, в якому вносяться зміни	Номер додатку до робочої програми з описом змін	Зміни розглянуто і схвалено		
		Дата та номер протоколу засідання кафедри	Завідувач кафедри	Гарант освітньої програми

I. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

1.	Назва ОК	Загальне землезнавство								
2.	Факультет/кафедра	Агротехнологій та природокористування / Екології та ботаніки								
3.	Статус ОК	Обов'язковий								
4.	Програма/Спеціальність (програми), складовою яких є ОК для (заповнюється для обов'язкових ОК)	ОП «Туризм»/ 242 «Туризм»								
5.	ОК може бути запропонований для (заповнюється для вибіркових ОК)									
6.	Рівень НРК	6 рівень								
7.	Семестр та тривалість вивчення	2 семестр 18 тижнів								
8.	Кількість кредитів ЄКТС	5,0 (150 годин)								
9.	Загальний обсяг годин та їх розподіл	Загальний обсяг годин	Контактна робота(заняття)						Самостійна робота	
			Лекційні		Практичні (семінарські)		Лабораторні			
			денна	заоч.	денна	заоч.	денна	заоч.	денна	заоч.
		150	38	-	38	-	-	-	74	-
10.	Вид контролю	Залік								
11.	Мова навчання	Українська								
12.	Викладач/Координатор освітнього компонента	Тихонова Олена Михайлівна								
13.	Контактна інформація	К.б.н., доцент кафедри екології та ботаніки, кабінет 7 в Ел. адреса: ur5arn@ukr.net								
14.	Загальний опис освітнього компонента	Вивчення цієї дисципліни надає можливість майбутнім фахівцям галузі 242 «Туризм» закріпити та інтегрувати набуті знання за фахом у сферу опанування та використання законів розвитку Землі.								
15.	Мета освітнього компонента	<p>Метою курсу є розкриття загальних особливостей еволюції, будови та основних властивостей ландшафтної оболонки, окремих її складових та Землі як планети. Сформувані комплексний світогляд на природні процеси і явища, що відбуваються навколо, проаналізувати суть найважливіших законів і закономірностей будови та розвитку ландшафтної оболонки, її ієрархічної структури, тісних і динамічних взаємозв'язків між окремими геокомпонентами та геокомплексами, формування та розвитку Землі як планети, навколосемного простору тощо.</p> <p><i>В результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:</i> знати: важливі персоналії географічної науки від найдавніших часів до сучасності світового значення; місце Землі в космосі, географічні</p>								

		<p>наслідки рухів Землі в космосі; тектонічну будову Землі; рельєф суходолу та дна океанів; розподіл сонячної радіації по земній поверхні та наслідки цього процесу в атмосфері, гідросфері та біосфері; розподіл температури та солоності в океанічних водах; географічну зональність та вертикальну поясність, її відображення в ґрунтовому та рослинному покривах; туристично-привабливі ландшафти світу.</p> <p><i>вміти:</i> аналізувати основні чинники розвитку загального землезнавства; формулювати основні терміни та поняття курсу; простежувати зміни у географічній оболонці Землі; виявляти причини порушення динамічної рівноваги на сучасному етапі розвитку географічної оболонки;</p> <p><i>володіти:</i> основними методичними підходами, щодо використання особливості рельєфу, розподілу температур, ґрунтового покриву для організації різних видів туризму.</p> <p><i>демонструвати здатність і готовність:</i> знань закономірностей будови, розвитку і функціонування географічної оболонки як цілісної системи; встановлювати та пояснювати причинно-наслідкові, функціональні, просторові, логічні зв'язки взаємодії структурних елементів ГО; орієнтуватися в проблемах охорони природи та раціонального використання природних ресурсів.</p>
16.	Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими освітніми компонентами ОП	<p>Пререквізити: Володіння дисциплінами шкільної програми (біологія, географія, екологія та хімія). Біогеографія та Фізика.</p> <p>Постреквізити: Регіонаознавство, Географія туризму, Екологічний туризм, Ландшафтознавство.</p>
17.	Політика академічної доброчесності	<p>Академічна доброчесність у СНАУ регулюється низкою нормативних документів, які розміщені на офіційному сайті ЗВО https://snau.edu.ua/viddil-zabezpechennya-yakostiosviti/zabezpechennya-yakosti-osviti/akademichna-dobrochesnisti/. Ці документи визначають академічну доброчесність та містять вказівки щодо процедури, якої слід дотримуватися, коли учасник освітнього процесу порушив академічну доброчесність. Такі дії, як плагіат, видавання себе за іншу особу, шахрайство, фабрикація, фальсифікація, самоплагіат, обман, необ'єктивне оцінювання вважаються прямим порушенням академічної доброчесності та спричиняють суворі покарання: – повторне проходження оцінювання (контрольної роботи, іспиту, заліку тощо); – повторне проходження навчального курсу; – попередження; – винесення догани; – відрахування з університету (ст. 48 Закону України «Про освіту»). Політика курсу Студенту рекомендовано не пропускати заняття, мати відповідний зовнішній вигляд, старанно виконувати завдання, активно брати участь у навчальному процесі. У разі відсутності через хворобу надати відповідну довідку. Пропущені заняття відпрацьовувати у визначений час за попередньою домовленістю з викладачем. Вітається використання інших джерел з альтернативними поглядами на ті чи інші питання задля формування продуктивної дискусії з проблем навчальної дисципліни. Обов'язковою вимогою є дотримання норм академічної доброчесності. Здобувачі вищої освіти повинні планомірно та систематично засвоювати навчальний матеріал. Активно працювати під час лабораторно-практичних занять, брати участь в обговоренні дискусійних питань та кейсів, повною мірою долучатися до активних форм навчання. Для одержання високого рейтингу необхідно виконувати наступні умови:</p> <ul style="list-style-type: none"> – не пропускати навчальні заняття, не запізнюватися; – активно брати участь у навчальному процесі; – своєчасно виконувати навчальні завдання; – осмислювати, аналізувати, розуміти навчальний матеріал; – не відволікатися на сторонні справи під час занять; – з повагою ставитись до думки інших здобувачів вищої освіти; – не користуватися гаджетами під час занять без дозволу викладача; – приділяти достатню увагу самостійній роботі;

		<p>– для нарахування додаткових балів та підвищення рейтингу з дисципліни здобувачі вищої освіти можуть брати участь у наукових конференціях, підготувати наукову статтю тощо.</p> <p>Критеріями оцінювання знань за поточний контроль є успішність освоєння знань та набутих навичок на лекціях та лабораторно-практичних заняттях, що включає здатність здобувача вищої освіти засвоювати категорійний апарат, навички узагальненого мислення, логічність та повноту викладання навчального матеріалу, активність роботи на практичних заняттях, рівень знань за результатами опитування, самостійне опрацювання тем у цілому чи окремих питань. Сумарна кількість рейтингових балів за вивчення освітнього компонента за семестр розраховується як сума балів, отриманих за результатами поточного та підсумкового контролів. Максимальна сума балів за семестр складає 100 балів. Індивідуальні завдання, письмові роботи, надані з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (15 % від загальної суми балів за конкретне заняття). Інклюзивність навчального процесу для осіб з особливими потребами застосовується з урахуванням їхніх можливостей та потреб (дистанційне навчання в системі Moodle тощо).</p>
18.	Посилання на курс у системі Moodle	https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=3819

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

Результати навчання за ОК: Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде здатен...»	Програмні результати навчання, на досягнення яких спрямований ОК (зазначити номер згідно з нумерацією, наведеною в ОП) ¹				Як оцінюється РНД
	ПРН 02 Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук.	ПРН 04 Повідоми особливості організації рекреаційно-туристичного простору.	ПРН 05 Аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал території.	ПР25. Поширювати природоохоронне ставлення до довкілля шляхом розробки та реалізації екологічних турів.	
ДРН 1. Володіти фундаментальними вихідними поняттями сучасного землезнавства, що забезпечують формування наукової картини світу через пізнання фізичних властивостей Землі; космічно-земних зв'язків.	X				Тест множинного вибору та індивідуальне завдання. Презентація, доповідь. Проведення модульного контролю та атестаційного контролю. Оволодіння навичками і вміннями при спостереженні. Спостереження за здобувачами у процесі виконання завдань
ДРН 2. Знати особливості рельєфу Землі та рельєфотвірні чинники, а також закономірності зональності та азональності у географічній оболонці.		X	X		Тест множинного вибору та індивідуальне завдання. Презентація, доповідь. Співпраця здобувачів у групі та здатність працювати зосереджено. Уважна перевірка та аналіз виконаних завдань. Індивідуальні бесіди про результати виконаних завдань. Оволодіння навичками і вміннями при спостереженні. Спостереження за здобувачами у процесі виконання завдань

ДРН 3. Розуміти та аналізувати основні чинники розвитку загального землезнавства, формулювати основні терміни та поняття курсу, простежувати зміни у географічній оболонці Землі, виявляти причини порушення динамічної рівноваги на сучасному етапі розвитку географічної оболонки	X	X		Доповідь з презентацією, захист практичних робіт. Аналіз фахових текстів чи даних. Обговорення обраних шляхів розв'язання проблеми. Усні презентації, самооцінювання та взаємооцінювання. Оволодіння навичками і вміннями при спостереженні. Спостереження за здобувачами у процесі виконання завдань
ДРН 4. Уміння виявляти періоди сприятливих погодних умов в різних кліматичних зонах для організації туристичного відпочинку, використовувати особливості рельєфу для організації екстремального туризму.	X	X		Тест множинного вибору та індивідуальне завдання. Презентація, доповідь. Індивідуальні бесіди про результати виконаних завдань. Обговорення обраних шляхів розв'язання проблеми, самооцінювання та взаємооцінювання. Спостереження за здобувачами у процесі виконання завдань
ДРН 5. Розуміти сутність поняття ландшафт та особливості його формування. Знати ландшафтну структуру України та Сумської області.	X	X		Тест множинного вибору та індивідуальне завдання. Презентація, доповідь. Індивідуальні бесіди про результати виконаних завдань. Обговорення обраних шляхів розв'язання проблеми, самооцінювання та взаємооцінювання. Спостереження за здобувачами у процесі виконання завдань
ДРН 6. Аналізувати екологічні та соціальні проблеми життя людства у географічному просторі.			X	Тест множинного вибору та індивідуальне завдання. Презентація, доповідь. Індивідуальні бесіди про результати виконаних завдань. Обговорення обраних шляхів розв'язання проблеми, самооцінювання та взаємооцінювання. Спостереження за здобувачами у процесі виконання завдань

3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Тема. Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми	Розподіл в межах загального бюджету часу.				Рекомендована література
	Аудиторна робота			Самостійна робота	
	Лк	Пз	Лаб.		
ден	ден	ден	денна		
Модуль 1. Теоретико-методологічні основи загального землезнавства					
Загальне землезнавство в системі географічних наук	2	2		4	1-25, електронні ресурси, додаткові джерела та програмне забезпечення
Земля у космічному просторі	4	2		4	1-25, електронні ресурси, додаткові джерела та програмне забезпечення
Рухи Землі	2	2		4	1-25, електронні ресурси, додаткові джерела та програмне забезпечення
Літосфера	4	4		2	1-25, електронні ресурси, додаткові джерела та програмне забезпечення
Атмосфера	4	6		2	1-25, електронні ресурси, додаткові джерела та програмне забезпечення
Гідросфера	4	6		2	1-25, електронні ресурси, додаткові джерела та програмне забезпечення
Біосфера	4	6		2	1-25, електронні ресурси, додаткові джерела та програмне забезпечення
Модуль 2. Географічна оболонка Землі як фокус взаємодії геосфер					
Географічні пояси і зони.	4	2		8	1-25, електронні ресурси, додаткові джерела та програмне забезпечення
Ландшафтна сфера Землі	4	4		8	1-25, електронні ресурси, додаткові джерела та програмне забезпечення
Різноманітність ландшафтів України та деякі сучасні підходи до оцінки стану ландшафтів				8	1-25, електронні ресурси, додаткові джерела та програмне забезпечення
Техносфера як складова ноосфери	2	2		10	1-25, електронні ресурси, додаткові джерела та програмне забезпечення
Основні шляхи екологізації ноосфери	4	2		10	1-25, електронні ресурси, додаткові джерела та програмне забезпечення
Екологічні проблеми				10	1-25, електронні ресурси, додаткові джерела та програмне забезпечення
Всього	38	38		74	

3.1. Теми та план лекційних занять

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Тема 1. Загальне землезнавство в системі географічних наук. План 1. Коротка історія розвитку знань про Землю. 2. Розвиток землезнавства у Стародавньому світі. 3. Географія у епоху Відродження. 4. Розвиток землезнавчих ідей у Європі та Україні. 5. Вклад українських вчених в розвиток географічних наук. Географія і географі світового рівня. 6. Сучасний етап розвитку загального землезнавства. Основні методи географічних досліджень.	2
2.	Тема 2. Земля у космічному просторі. Системна будова всесвіту. План 1. Земля в космічному просторі. 2. Походження і розвиток 3. Сонячної системи та планети Земля. 4. Фігура Землі і її розміри. 5. Параметри орбітального руху. Обертотви рухи Землі, позиція осі обертання Землі та її географічні наслідки.	4
3.	Тема 3. Роль гравітації в земних і позаземних процесах. План 1. Нерівномірність гравітаційного поля Землі. 2. Періодичність припливів. 3. Магнітосфера, її захисна функція. 4. Полярні сййва та магнітні бурі. Вплив магнітних хвиль на живі організми	2
4.	Тема 4. Літосфера. План 1. Геоструктури, геологічні відклади, їх зв'язок з корисними копалинами, їх вплив на формування рельєфу. 2. Геологічні науки, геологічні і тектонічні карти. Геохронологія. 3. Морфологічна структура материків та океанічного дна.	4
5.	Тема 5. Атмосфера. План 1. Утворення та розвиток атмосфери. 2. Склад атмосфери. 3. Вертикальна та горизонтальна будова і динаміка атмосфери. 4. Малий та великий коло обіги вологи на Землі. 5. Розподіл опадів на Землі, їх форми та перерозподіл. Центри дії атмосфери. 6. Вітри при великих (лісових) пожежах. 7. Антропогенний вплив на атмосферу	4
6.	Тема 6. Гідросфера. План 1. Океаносфера, води суші. 2. Льодовики, сніговий покрив. 3. Склад і будова гідросфери. 4. Водний баланс Землі, океанів, суші та окремих їх частин. 5. Розподіл температури і солоності океанічних вод. 6. Гідрологічні науки: гідрологія океанів, морів, озер, рік, боліт.	4
7.	Тема 7. Біосфера. План 1. Еволюція біосфери. 2. Поширення життя на Землі. 3. Рослинний світ.	4

	4. Тваринний світ. 5. Біологічний колообіг органічної речовини у природі. Поняття про природні зони. 6. Природні зони України.	
8.	Тема 8. Географічні пояси і зони. План 1. Географічна оболонка як планетарний природний комплекс. 2. Склад, межі та будова географічної оболонки. 3. Природні ресурси та їх класифікація. 4. Рельєф Землі та рельєфотвірні чинники. 5. Ґрунтовий покрив – фіксатор (пам'ять) зональних географічних процесів, взаємозв'язків між геокомпонентами. 6. Закономірності зональності та азональності у географічній оболонці. 7. Полярна асиметрія. 8. Основні лінії градусної сітки та їх географічний сенс.	4
9.	Тема 9. Ландшафтна сфера Землі. План 1. Сутність поняття ландшафт та особливості його формування. 2. Просторові відмінності ландшафтів. 3. Організація природних систем регіонального та локального рівнів. 4. Ландшафтознавчі науки. 5. Класифікація ландшафтів. 6. Антропогенно-змінені та природні ландшафти у системі туристичного бізнесу. 7. Ландшафтна структура України та Сумської області.	4
10.	Тема 10. Екологічні та соціальні проблеми життя людства у географічному просторі. План 1. Ноосфера. 2. Техносфера як складова ноосфери. 3. Шляхи розвитку техносфери. 4. Особливості сучасної екологічної кризи. 5. Екологічні стратегії людства. 6. Основні шляхи екологізації ноосфери.	6
	Всього	38

3.2. Теми практичних занять

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Порівняння планет Сонячної системи	2
2.	Визначення параметрів орбітального руху Землі	2
3.	Визначення дальності видимого горизонту	2
4.	Осьове обертання Землі	2
5.	Методика визначення поясного часу	2
6.	Робота з телурієм	2
7.	Сезонні зміни	2
8.	Розподіл суші і води на Землі	2
9.	Визначення висоти сонця над горизонтом	2
10.	Розв'язування задач на час	2
11.	Прояви загальних закономірностей географічної оболонки	2
12.	Тепловий режим підстилаючої поверхні та атмосфери	2
13.	Клімат землі. Класифікація клімату	2

14.	Рельєф. Тектонічна й геологічна будова України.	2
15.	Внутрішні води України. Моря.	2
16.	Різноманітність ландшафтів України та деякі сучасні підходи до оцінки стану ландшафтів	2
17.	Географічна оболонка, її межі та компоненти. Етапи розвитку географічної оболонки	2
18.	Вивчення загальних закономірностей географічної оболонки.	2
19.	Екологічні проблеми	2
	Всього	38

3.3. Самостійна робота

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Глобальні проблеми забезпечення життєдіяльності та якості життя людини	4
2.	Геомагнітні аномалії та їх використання	4
3.	Фактори рельєфоутворення.	4
4.	Основні закономірності розвитку та поширення рослинності на Землі	2
5.	Військова діяльність людини і біосфера	2
6.	Атмосфера. Основні забруднювачі атмосфери, її охорона.	2
7.	Склад і будова гідросфери.	2
8.	Біологічний колообіг органічної речовини у природі	8
9.	Географічні пояси і зони	8
10.	Ландшафтна сфера Землі	8
11.	Вчення Вернадського про ноосферу	10
12.	Основні шляхи екологізації ноосфери	10
13.	Екологічні стратегії людства	10
	Всього	74

4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ДРН	Методи викладання (робота, що буде проведена викладачем під час аудиторних занять, консультацій)	Кількість годин денна	Методи навчання (які види навчальної діяльності має виконати студент самостійно)	Кількість годин денна
ДРН 1.	Володіти фундаментальними вихідними поняттями сучасного землезнавства, що забезпечують формування наукової картини світу через пізнання фізичних властивостей Землі; космічно-земних зв'язків. Землі.	13	- опрацювання незнайомих (нових) термінів, - опрацювання додаткового матеріалу за відповідними темами	12

ДРН 2.	Знати особливості рельєфу Землі та рельєфотвірні чинники, а також закономірності зональності та азональності у географічній оболонці.	- проведення лекційних занять з використанням мультимедійних презентацій та практичних робіт	10	- опрацювання додаткового матеріалу за відповідними темами, - аналіз проведеної роботи під час виконання практичних завдань та підготовка до захисту практичних робіт, - написання рефератів.	11
ДРН 3.	Розуміти та аналізувати основні чинники розвитку загального землезнавства, формулювати основні терміни та поняття курсу, простежувати зміни у географічній оболонці Землі, виявляти причини порушення динамічної рівноваги на сучасному етапі розвитку географічної оболонки.	- проведення лекційних занять з використанням мультимедійних презентацій	10	- опрацювання додаткового матеріалу за відповідними темами, - написання рефератів.	12
ДРН 4.	Уміня виявляти періоди сприятливих погодних умов в різних кліматичних зонах для організації туристичного відпочинку, використовувати особливості рельєфу для організації екстремального туризму.	- проведення лекційних занять з використанням мультимедійних презентацій	15	- опрацювання додаткового матеріалу за відповідними темами, - написання рефератів та/або тез доповідей.	17
ДРН 5.	Розуміти сутність поняття ландшафт та особливості його формування. Знати ландшафтну структуру України та Сумської області.	- проведення лекційних занять з використанням мультимедійних презентацій	14	- опрацювання додаткового матеріалу за відповідними темами, - написання рефератів та/або тез доповідей	12
ДРН 6.	Аналізувати екологічні та	- проведення лекційних занять з використанням мультимедійних	14	- опрацювання додаткового матеріалу за відповідними	10

соціальні проблеми життя людства у географічному просторі.	презентацій		темами, - написання рефератів та/або тез доповідей	
Всього годин		76		74

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

При оцінюванні за освітнім компонентом використовується безперервне оцінювання – це поєднання сумативного та формативного оцінювання.

Безперервне оцінювання застосовується з метою встановлення зворотного зв'язку зі студентами та сумативного оцінювання з фіксуванням оцінок. Обов'язковою умовою є, щоб метод оцінювання дозволяв перевірити, досягнуті чи ні встановлені результати навчання. Для цього і використовуються декілька методів одночасно.

5.1. Сумативне оцінювання. Сумативне оцінювання – підбиває підсумки навчальної діяльності студента у певний момент часу, зазвичай у кінці модулів (модуль 1, модуль 2), атестації та залік. Сумативне оцінювання можна описати, як оцінювання по закінченні курсу, яке дозволяє визначити рівень досягнень студента, що підсумовує певний етап навчання.

5.1.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання
	Тест множинного вибору та індивідуальне завдання. (Модуль 1. Теоретико-методологічні основи загального землезнавства)	35 балів / 35%	2 семестр 4-7 тиждень
	Контролюючий тест (питання з множинним вибором; проміжна атестація)	15 балів / 15%	2 семестр 7 тиждень
	Тест множинного вибору та індивідуальне завдання (Модуль 2. Географічна оболонка Землі як фокус взаємодії геосфер). Підготовка доповідей, повідомлень, реферату, презентацій, виконання індивідуального завдання.	50 балів / 50%	2 семестр 7-14 тиждень

5.1.2. Критерії оцінювання

Компонент	Незадовільно	Задовільно	Добре	Відмінно
	<20 балів	20-25 балів	25-30 балів	30-35 балів
Тест множинного вибору та індивідуальне завдання. (Модуль 1. Теоретико-методологічні основи загального землезнавства)	Вимоги щодо завдання не виконано	Більшість вимог виконано, але окремі питання розкриті не повністю, відсутній аналіз вивченого матеріалу	Виконано усі вимоги завдання	Виконано усі вимоги завдання, чітко інтерпретовано отримані результати, зроблені пропозиції щодо поліпшення конкретних питань, сформована своя думка та своє

	<9 балів	9-11 балів	11-13 балів	14-15 балів
Контролюючий тест (питання з множинним вибором; проміжна атестація)	Менше 6 вірних відповідей на питання тесту	6-7 вірних відповідей на питання тесту	8 вірних відповідей на питання тесту	9-10 вірних відповідей на питання тесту
Тест множинного вибору та індивідуальне завдання (Модуль 2. Географічна оболонка Землі як фокус взаємодії геосфер). Підготовка доповідей, повідомлень, реферату, презентацій, виконання індивідуального завдання.	<30 балів Вимоги щодо завдання не виконано	40-45 балів Більшість вимог виконано, але окремі питання розкриті не повністю, відсутній аналіз вивченого матеріалу	45-50 балів Виконано усі вимоги завдання	50-55 балів Виконано усі вимоги завдання, чітко інтерпретовано отримані результати, зроблені пропозиції щодо поліпшення та удосконалення конкретних питань, сформована своя думка та своє бачення певної проблеми.

5.2. Формативне оцінювання:

Формативне оцінювання є джерелом інформації про успішність засвоєння результатів навчання як для викладачів, так і для самих здобувачів. Формативне оцінювання, як правило, проводиться в ході вивчення ОК. Результати виконання здобувачами оціночних завдань допомагають викладачу при прийнятті рішень щодо характеру подальшого навчання.

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
1	Усне опитування після вивчення кожної теми	Після завершення вивчення теми
2	Усні відповіді на окремі питання під час проведення лекцій, практичних робіт та навчальних екскурсій	Протягом всього семестру
3	Аналіз текстів за темами курсу опрацьованих студентом самостійно	Протягом всього семестру
4	Захист практичних робіт	Після здачі роботи
5	Усні презентації, самооцінювання та взаємооцінювання	Протягом всього семестру

6	Усний зворотній зв'язок від викладача під час роботи над практичними роботами.	Протягом всього семестру
7	Спостереження за здобувачами у процесі виконання завдань	Протягом всього семестру

5.3. Розподіл балів, які отримують здобувачі під час вивчення ОК

Поточне оцінювання		Разом за модулі	Атестація	Сума
Модуль 1	Модуль 2			
0-35	0-50	85	15	100

Оцінювання самостійної роботи студента. Матеріал для самостійної роботи студентів, який передбачений в темі практичного заняття одночасно із аудиторною роботою, оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному аудиторному занятті. Оцінювання тем, які виносяться на самостійне опрацювання і не входять до тем аудиторних навчальних занять, здійснюється під час підсумкового контролю.

Розподіл балів системи ЄКТС за результатами навчання і семестрової (підсумкової) атестації у формі заліку:

- до 85 балів – за результатами модульного контролю упродовж семестру;
- до 15 балів – за результатами проміжної атестації.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C	задовільно	
69-74	D		
60-68	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням

6. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

6.1 Основні джерела

- Багров М. В., Боков В. О., Черваньов І. Г. Землезнавство. К.: Либідь, 2000. 464с.
- Волошин І.І. Загальне землезнавство. Ніжин: вид-во НДПУ ім. М. Гоголя, 2002. 294 с.
- Географічний атлас. К.: Лібра, 2018. 284 с.
- Голуб В.М. Основи загального землезнавства. Навч. пос.. Умань: УВПП, 2007. 122 с.
- Джигирей В.С. Екологія та охорона навколишнього середовища. К.: Зн., 2002. 203 с.

- Загальне землезнавство. Книга 1: навчальний посібник. Авт. уклад. О. Д. Лаврик. Умань: ПП Жовтий О. О., 2014. 112 с.
- Машенко О.М. Загальне землезнавство. Навчальний посібник. Полтава: ПДПУ, 2010.- 73 с.
- Машенко О.М. Основи ландшафтознавства. Навчальний посібник. Полтава: ПДПУ, 2010. 86 с.
- Олійник Я. Б., Федоришак Р. П., Шищенко П. Г. Загальне землезнавство. К.: Знання Прес, 2003. 247.
- Олійник Я.Б., Федоришак Р.П., Шищенко П.Г. Загальне землезнавство: Навч. Посіб. К.: Знання Прес, 2003. 247 с.
- Савчук Р.І. Загальне землезнавство з основами краєзнавства: практикум. Навчальний посібник для ВНЗ. К: Унів.книга, 2009. 185 с.
- Сафранов Т.А. Екологічні основи природокористування. Львів: Новий світ, 2004. 248 с.

7.2 Методичне забезпечення

- Зубцова І. В., Скляр В. Г., Загальне землезнавство. Курс лекцій для студентів факультету агротехнологій та природокористування спеціальності 242Туризм, освітнього ступеня Бакалавр, денної та заочної форми навчання. Суми: Сумський національний аграрний університет, 2022. 64 с.
- Мельничук М. М., Білецький Ю. В. Загальне землезнавство: Методичні рекомендації до практичних занять для студентів географічного факультету напряму підготовки 6.020107 Туризм. Луцьк, 2010. 112 с.
- Нетробчук І.М., Полянський С.В. Фізична географія України: практикум для лабораторних занять. Луцьк: ПП Іванюк В.П., 2015. 140с.

7.3 Інші джерела

- Багнюк В. Глобалізм і екологія. Надзвичайна ситуація. 2002. №3. С. 52-55.
- Баранський О. Візуальні спостереження Сонця. Наше небо. 2003. №6. С.28-32.
- Волошин І. І., Уварова А. Є. Загальне землезнавство. Практикум. К.: НПУ ім. М. Драгоманова, 2000.
- Я. Б. Олійник та ін. Географія: Україна і світ.. К.: Знання, 2007. 456 с.
- Екологія: основи теорії і практикум. Львів: Новий світ .2000, 2004. 296с
- Земля і Всесвіт. К.: ВІРА Торнадо, 2003. 208 с.
- Киляк В. Ф. Організація туристської діяльності в Україні. Чернівці: Книги-XXI, 2003. 300 с.
- Климишин І.А., Климишин О.І., Семак О.І. Відкриття нашого Всесвіту. Тернопіль: Навчальна книга. Богдан, 2012. 112 с.
- Лантух Г. Всесвіт та його будова //Краєзнавство. Географія. Туризм. 2000. №4. С.12-13.
- Половина І.П., Затула В.І. Загальні географічні закономірності Землі: навчальний посібник. К.: НПУ ім. М.П.Драгоманова, 2002.
- Щодра О.М. Історична географія. Навчальний посібник. Львів, 2016. 241 с.

7.4 Інформаційні ресурси

- https://pidruchniki.com/17810409/geografiya/zagalne_zemleznavstvo
- <https://textbook.com.ua/geografiya/1473445587/s-1>
- http://catalog.library.tnpu.edu.ua:8080/library/TopicDescription?topic_id=24684
- <https://www.twirpx.com/file/720448/>
- <https://lektsii.org/6-47543.html>

РЕЦЕНЗІЯ НА РОБОЧУ ПРОГРАМУ (СИЛАБУС)

Загальне землезнавство

Параметр, за яким оцінюється робоча програма (силабус) освітнього компонента гарантом або членом проєктної групи	Так	Ні	Коментар
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають НРК	+		
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають передбаченим ПРН (для обов'язкових ОК)	+		
Результати навчання за освітнім компонентом дають можливість виміряти та оцінити рівень їх досягнення	+		

Гарант ОНП «Туризм»

(підпис)

О.В. Ковленко

(підп)

Параметр, за яким оцінюється робоча програма (силабус) освітнього компонента викладачем відповідної кафедри	Так	Ні	Коментар
Загальна інформація про освітній компонент є достатньою	+		
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають НРК	+		
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) дають можливість виміряти та оцінити рівень їх досягнення	-		
Результати навчання (ДРН) стосуються компетентностей студентів а не змісту дисципліни (містять знання, уміння, навички, а не теми навчальної дисципліни)	+		
Зміст ОК сформовано відповідно до структурно-логічної схеми	-		
Навчальна активність (методи викладання та навчання) дає змогу студентам досягти очікуваних результатів навчання (ДРН)	-		
Екологічний компонент передбачає навчання через дослідження, що є доцільним та достатнім для відповідного рівня вищої освіти	-		
Стратегія оцінювання в межах освітнього компонента відповідає політиці Університету/факультету	+		
Передбачені методи оцінювання дозволяють оцінити ступінь досягнення результатів навчання за освітнім компонентом	-		
Навантаження студентів є адекватним обсягу освітнього компонента	+		
Рекомендовані навчальні ресурси є достатніми для досягнення результатів навчання (ДРН)	-		
Література є актуальною	+		
Перелік навчальних ресурсів містить необхідні для досягнення ДРН програмні продукти	+		

Рецензент (викладач кафедри екології та ботаніки)

(підпис)

Г.О. Клименко

(підп)